

**T.C.
EKONOMİ BAKANLIĞI**

Sayı : B.19.0.HUK.0.610-[2012-7/12877] 1288

Konu : Yazılı Soru Önergesi

24.12.2012* 87739

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 10/12/2012 tarihli ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-97172 sayılı yazıları.

İlgi’de kayıtlı yazıları ekinde yer alan Kütahya Milletvekili Sayın Prof. Dr. Alim IŞIK tarafından verilen 7/13039 sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevaplar ekte sunulmaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

Zafer ÇAĞLAYAN
Bakan

EK :

1- Cevap yazısı (4 sayfa)

DAĞITIM :

Gereği :

TBMM Başkanlığı

Bilgi:

Başbakanlık

T.C.
EKONOMİ BAKANLIĞI

Kütahya Milletvekili Sayın Prof. Dr. Alim IŞIK tarafından verilen 7/13039 sayılı yazılı soru önergesine ilişkin sorular ve cevaplar.

Sorular :

Türkiye'nin son yıllarda izlediği yanlış dış politikanın, komşuları başta olmak üzere yıllardır önemli miktarlarda dış ticaret hacmine sahip olduğu birçok ülkeyle olan ticaretini ve ekonomik ilişkilerini olumsuz yönde etkilediği bilinmektedir. Bu bağlamda, hükümetleri döneminde Türkiye-Irak arasında gerçekleşen dış ticaret ve ekonomik ilişkilerle ilgili olarak;

1. 2002-2012 döneminde iki ülke arasında gerçekleşen dış ticaret verilerinin (ithalat, ihracat, dış ticaret açığı/fazlası) yıllara göre değişimi nasıl olmuştur?
2. Anılan dönemde iki ülke arasında ithalata ve ihracata konu önemli mal veya hizmetler hangileri olmuştur?
3. Anılan dönemde iki ülke arasında gerçekleşen dış ticaret verileri Bakanlığınızca nasıl değerlendirilmektedir?
4. Halen anılan ülkeyle en fazla ithalat ve ihracat değerlerine sahip ilk beş ürün hangileridir? Bu ürünlerin iki ülkenin dış ticaret verileri içindeki payları nasıldır?
5. Anılan dönemde iki ülke arasında imzalanan anlaşmalar ve yürürlüğe konan ticari projeler hangileridir?
6. İki ülke arasındaki ekonomik ilişkilerin geliştirilmesi ve yaşanan sorunların giderilmesi konusunda Bakanlığınızca ne tür çalışmalar yapılmış ya da yapılmaktadır?
7. Bu amaçla şimdiye kadar Bakanlığınızca hangi önlemler alınmış ya da alınmaktadır.
8. Bakanlığınızın, anılan ülkeyle olan ticari ve ekonomik ilişkilerimizin geliştirilmesine yönelik hedefleri ve 2013 yılı programı nasıldır?

Cevaplar:

Türkiye-Irak Dış Ticareti (Milyon \$)

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2011 (ilk 10 ay)	2012 (ilk 10 ay)	2011- 2012 Değişim
İhracat	0	718	1.821	2.750	2.589	2.845	3.917	5.124	6.036	8.310	6.616	8.717	31.8
İthalat	0	84	468	459	376	645	1.321	952	1.355	2.505	2.190	2.246	2,6
Hacim	0	802	2.288	3.209	2.965	3.490	5.238	6.076	7.391	10.815	8.806	10.963	24,5
Denge	0	634	1.353	2.291	2.213	2.200	2.596	4.171	4.682	5.805	4.426	6.470	46,2

**T.C.
EKONOMİ BAKANLIĞI**

2012 Yılıının ilk 10 Ayında Türkiye'nin Irak'a İhracat ve İthalatında ilk 5 Fasil (Bin S)

İHRACAT			İTHALAT		
72	DEMİR VE ÇELİK	928.295	27	MİNERAL YAKITLAR,MİNERAL YAĞLAR	2.122.270
15	HAYVANSAL VE BİTKİSEL YAĞLAR VE BUNLARIN MÜSTAHSALLARI	708.641	71	İNCİLER,KIYMETLİ TAŞLAR	89.495
73	DEMİR VEYA ÇELİKTEKİ EŞYA	654.395	84	ELEKTRİKSİZ MAKİNELER	12.331
85	ELEKTRİKLİ MAKİNELER	639.364	39	PLASTİK VE PLASTİKTEN MAMUL EŞYA	7.575
84	ELEKTRİKSİZ MAKİNELER	485.332	41	HAM POSTLAR,DERİLER	2.959
Toplam		3.416.026	Toplam		2.234.683
Genel Toplam		8.716.586	Genel Toplam		2.246.104

Irak ile ülkemiz arasında uzun vadeli bir Stratejik Ortaklık kurulmasını hedefleyen “Türkiye Cumhuriyeti ile Irak Cumhuriyeti Hükümetleri Arasında Yüksek Düzeyli Stratejik İşbirliği’nin Kurulmasına İlişkin Ortak Siyasi Bildirge” Başbakanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan ve Irak Başbakanı Sayın Nuri El-Maliki tarafından 10 Temmuz 2008 tarihinde imzalanmıştır.

Müteakiben, 15 Ekim 2009 tarihinde Başbakanlar başkanlığında Bağdat’ta gerçekleştirilen Türkiye-İrak Yüksek Düzeyli Stratejik İşbirliği Konseyi Toplantısı’nda (YDSİK), ticaretle ilgili 6 adet Mutabakat Zaptı imzalanmış ve Irak ile ticaretimizde çok boyutlu bir aşamaya geçilmiştir. Ticari konular ile ilgili olarak imzalanan 6 adet Mutabakat Zaptından “İstanbul’da Düzenlenecek Olan Irak’ta Yatırım Fırsatları Konferansına Yönelik Mutabakat Zaptı” ve “Türkiye’de ve Irak’ta Düzenlenecek Fuarlar Konusunda İşbirliği Mutabakat Zaptı” Irak tarafında Parlamento onayından geçmiş olup, diğer Mutabakat Zabıtlarının onay süreci devam etmektedir.

Irak ile ülkemiz arasındaki Anlaşma ve Protokoller aşağıda sunulmaktadır:

Anlaşma Adı	İmza Tarihi
Kapsamlı Ekonomik İşbirliği Anlaşması	23.03.2009
Yüksek Düzeyli Stratejik İşbirliği Konseyi	11.07.2008
XVI. Dönem KEK Toplantısı Protokolü	16.11.2006
Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşması	18.10.1980
Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşması	07.02.1976
Ticaret Anlaşması	03.08.1965

Diğer taraftan, 2012 yılında 17 fuara milli katılım organizasyonu kapsamında firmalarımızın desteklenmiş olup gerçekleşen fuarlara 130 firma ve toplamda 3.842 m² ile katılım sağlanmıştır. Söz konusu fuarlara ilişkin bilgileri gösterir liste aşağıda sunulmaktadır.

**T.C.
EKONOMİ BAKANLIĞI**

2012 Yılına İlişkin Milli Katılım Fuarlarına ait Liste:

NO	FUAR ADI	TARİHİ	KONUSU	ŞEHİR
1	NAJAF INTERNATIONAL FAIR	22-25 Mart 2012	GENEL TİCARET	NECEF
2	3. BASRAH INTERNATIONAL EXHIBITION	27-30 Nisan 2012	GENEL TİCARET	BASRA
3	5. ERBİL BUILDING	21-24 Mayıs 2012	YAPI-İNŞAAT	ERBİL
4	IRAQ FURNITURE – BASRAH	24-27 Eylül 2012	MOBİLYA	BASRA
5	BAGHDAD FASHION	3-6 Ekim 2012	TEKSTİL	BAĞDAT
6	BAGHDAD AUTOSHOW	3-6 Ekim 2012	OTOMOTİV, OTOMOTİV YAN SANAYİ VE TİCARİ ARAÇLAR	BAĞDAT
7	ERBİL INTERNATIONAL FAIR 2012	15-18 Ekim 2012	GENEL TİCARET	ERBİL
8	BAĞDAT ULUSLARARASI GENEL SANAYİ VE TİCARET FUARI	1-10 Kasım 2012	GENEL TİCARET	BAĞDAT
9	3. BASRAH BUILDING	12-15 Kasım 2012	YAPI-İNŞAAT	BASRA
10	MACHINEX BASRAH	12-15 Kasım 2012	MAKİNE	BASRA
11	IRAQ AGRO FOOD 2012	26-29 Kasım 2012	TARIM VE HAYVANCILIK, GIDA İŞLEME VE PAKETLEME, GIDA VE İÇECEKLER	ERBİL
12	BAGHDAD ZUCH EXPO	2-13 Kasım 2012	ZÜCCACİYE	BAĞDAT
13	5İN1 ERBİL	2-5 Aralık 2012	YAPI VE İNŞAAT	ERBİL
14	ULUSLARARASI İLAÇ, TIBBİ MALZEMELER VE HASTANE İNŞAATI TEKNOLOJİLERİ FUARI	4-6 Aralık 2012	İLAC, HASTANE EKİPMANLARI, SAĞLIK HİZMETLERİ	BAĞDAT
15	3. BAGHDAD INTERNATIONAL DEVELOPMENT AND HOUSING EXHIBITION	10-13 Aralık 2012	YAPI-İNŞAAT	BAĞDAT
16	IRAQ FURNITURE - BAGHDAD	10-13 Aralık 2012	EV OFİS MOBİLYALARI	BAĞDAT
17	HOUSEHOLD AND HOTEL EQUIPMENT	10-13 Aralık 2012	EV DEKORASYON	ERBİL

T.C.
EKONOMİ BAKANLIĞI

2012 yılında 41 fuar bireysel katılımı desteklenen fuarlar listesinde yer almıştır.

Ülkemiz ile Irak arasındaki ticari ve ekonomik ilişkilerde, Türk müteahhitlik firmalarının bu ülkede üstlendikleri projelerin de önemli bir yeri bulunmaktadır. Irak Türk müteahhitlerinin Ortadoğu coğrafyasında en fazla iş üstlendikleri pazar konumundadır. Ülkede Türk firmalarınca üstlenilen 656 adet projenin toplam değeri 14 milyar dolar civarındadır.

Öte yandan, Irak'a yönelik olarak alım, ticaret ve müteahhitlik heyetleri düzenlenmektedir. Irak'a yönelik ticaret politikamız kapsamında Irak'ta düzenlenen fuarlara iştirak eden firmalarımıza devlet yardımları kapsamında destek sağlanmaktadır.

Bunun yanı sıra, 2002 yılından sonra düzenlenen Karma Ekonomik Komisyon (KEK) toplantılarında ikili ticari ve ekonomik ilişkilerimiz ele alınmıştır. Ayrıca, gerek ikili toplantılar sırasında gerek ise Ticaret Müşavirlerimiz/Ataşelerimiz tarafından firmalarımız tarafından yaşanan veya yaşanabilecek sorunlar ilgili Irak makamları nezdinde gündeme getirilmekte ve çözüm yolları aranmaktadır.

Irak ile ilişkilerin geliştirilmesi ve ticaret diplomasisinin etkin kullanılması, lojistik altyapının iyileştirilmesi ve alternatif taşıma modlarının oluşturulması hedeflerine yönelik faaliyetler planlanmaktadır. Irak pazarında var olan ve/veya pazara girmeye çalışan firmalarımızın bilinçlendirilmesi ve bu pazara yönelik bilgi taleplerinin proaktif yaklaşımla karşılanmasına dair çalışmalar sürdürülmektedir. Bu doğrultuda, mal ticaretinin yanı sıra, firmalarımızın söz konusu ülkeye olan hizmet ticaretinin artırılması da, öncelikli çalışma konularımız arasında yer almaktadır.